

دوشنبه، ششم آذرماه ۱۳۷۴

گفتگوی داریوش فروهر با گزارشگر رادیو بی‌بی‌سی

شامگاه دوشنبه، ششم آذرماه، کسرا ناجی، گزارشگر رادیو بی‌بی‌سی، با داریوش فروهر، که دوران پس از جراحی را در آلمان می‌گذراند، گفتگویی انجام داد که متن پخش‌شده‌ی آن در زیر آورده شده.

گزارشگر: آقای هاشمی رفسنجانی روز جمعه با اشاره به انتخابات گفته بود لازمی انتخابات وجود احزاب است. وی اضافه کرد که بارها تأکید شده که راه باید برای فعالیت احزاب باز شود. اما داریوش فروهر رهبر، حزب ملت ایران، که برای معالجه در آلمان به‌سر می‌برد، در گفتگویی با همکارمان، کسرا ناجی، این سخنان را یک «ترفند» خواند.

داریوش فروهر: در نخستین ماه‌های بعد از انقلاب، همه می‌دانند که در ایران حزب‌های جدی وجود داشت. خود همین آقایان با دستپاچگی یک حزب را در پناه دولت به نام «جمهوری اسلامی» سرهم‌بندی کردند و کوشیدند که این حزب همه‌ی حزب‌ها را با سرکوبگری و تکیه به نیروی فشار از صحنه‌ی سیاسی بیرون براند و مدتی به تک‌حزبی بودن روی آورند. پس از چندی، خود همین آقای رئیس‌جمهور به همراه رهبر برگزیده‌ی خبرگان به حضور امام خمینی رفتند و تعطیل آن حزب را اعلام کردند؛ چون صحنه تغییر کرده بود و بازی‌های تازه‌ای ضرورت داشت. اکنون هم، در این برهه از زمان که جمهوری اسلامی از همه سو دچار شکست و تنگناست، هر کدام می‌کوشند که بازی سرگرم‌کننده‌ی تازه‌ای به راه اندازند.

به گمان من، بر خلاف گفتار ایشان، در ایران حزب‌های جدی، که سالیان دراز با دیکتاتوری، چه پیش از انقلاب و چه پس از انقلاب، جنگیده‌اند، وجود دارند و کوشا هستند؛ از جمله حزب ملت ایران، که من افتخار وابستگی آن را دارم، امسال چهل‌وچهارمین سال هستی سازمانی خود را پشت سر گذاشته و یک لحظه از تکاپو علیه دیکتاتوری بازنايستاده است.

گزارشگر: آقای فروهر، شما آیا استقبال می‌کنید از صحبت‌های آقای رفسنجانی یا نه؟ بالاخره، به نظر من، به هر حال، آقای رفسنجانی طرفدار باز کردن فضای سیاسی در شرایط فعلی هستند.

داریوش فروهر: من به هیچ وجه به گفتارهای ایشان اعتقاد ندارم. ایشان در هر هنگام یک سیاست پیش گرفته‌اند و یک سخن فریبنده بر زبان آورده‌اند. اگر راست باشد؛ باید به تجاویزی که به حقوق ملت در همین قانون اساسی شده است پایان داده شود که، در آن صورت، دیگر رئیس دولت نیست که باید تشخیص دهد حزب جدی وجود دارد یا ندارد، این مردم هستند که در یک گزینش آزاد باید تشخیص دهند کدام حزب جدی هست یا جدی نیست.

گزارشگر: شما فکر می‌کنید چرا در شرایط فعلی آقای رفسنجانی صحبت از لزوم تعدد احزاب می‌کنند در نظام سیاسی کشور. آیا در ارتباط با همین انتخابات نیست؟

داریوش فروهر: بی‌شک. البته ممکن است دنباله‌ی این ترفند به آنجا بکشد که پیش از انتخابات، به دلیل جناح‌بندی‌های بسیار گوناگون و بازی‌های پشت‌پرده، یکی از جناح‌ها حزبی را اعلام کند. آن وقت آقای رئیس‌جمهور آن حزب را جدی تلقی خواهند کرد و راهی برای دنباله دادن به زمامداری یکه‌تازانه‌ی خودشان پیدا خواهند نمود.

گزارشگر: پس شما معتقدید در واقع صحبت‌های آقای رفسنجانی مربوط می‌شود به گروه‌های سیاسی داخل دایره‌ی حکومت فعلی.

داریوش فروهر: اگر حقیقت داشته باشد، بی‌شک به درون خودشان برمی‌گردد.

گزارشگر: فکر نمی‌کنید این صحبت‌ها باعث شود فعالیت‌های احزابی نظیر حزب شما آسان‌تر شود و راه برای شما هم باز گردد؟

داریوش فروهر: امیدوارم! به هر حال، هر گام، ولو به صورت تاکتیکی، به سوی آزادی‌ها برداشته شود حزبهایی مانند حزب ملت ایران هم از آن بهره‌برداری خواهند کرد.